

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **E. M.**, zastoupena Mgr. Daliborem Lípou, advokátem se sídlem Jugoslávská 856/2, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2021, č. j. 11 A 64/2021 - 24.

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalovaného **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Shora označeným usnesením Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) zastavil na základě zpětvzetí žaloby řízení o žalobě žalobkyně na ochranu proti nečinnosti žalovaného (výrok I). Shledal, že žalobkyně vzala žalobu zpět pro chování žalovaného. Žaloba je zároveň přípustná, neboť žalobkyně neměla žádný prostředek k ochraně proti nečinnosti žalované, který mohla bezvýsledně vyčerpat (§ 79 odst. 1 s. ř. s.). Výrokem II pak městský soud uložil žalovanému povinnost nahradit náklady řízení. Usnesení městského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupné na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

II.

[2] Proti uvedenému usnesení městského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Má za to, že krajský soud pochybil, pokud shledal, že žalobkyně nemusela podat návrh na vydání opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu. K tomu poukázal na § 79 s. ř. s. a na judikaturu správních soudů. Městský soud proto pochybil, pokud řízení zastavil. Stěžovatel dále odmítá názor městského soudu, že by měl zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení. Pokud je výrok o zastavení řízení o žalobě na ochranu

proti nečinnosti podle stěžovatele nezákonný, což je splněno i v tomto případě, nemůže obstat ani výrok o náhradě nákladů řízení. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III.

[3] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovila přesvědčení, že kasační stížnost není přípustná, neboť fakticky směřuje pouze proti výroku o přiznání náhrady nákladů řízení. Vzhledem k charakteru rozhodnutí městského soudu je zjevné, že kasační stížnost žalované brojí toliko proti důvodům rozhodnutí žalované a především rozhodnutí o nákladech řízení, nikoliv proti zastavení řízení a kasační stížnost žalované je tedy jako taková nepřipustná. Vzhledem k tomu, že žalobkyně vzala z důvodu vydání rozhodnutí žalované po podání žaloby svou žalobu proti nečinnosti zpět, postupoval městský soud správně, když řízení o žalobě zastavil. Rovněž správně pak městský soud rozhodl i o náhradě nákladů řízení. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl a přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost byla podána osobou zjevně neoprávněnou.

[5] Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. soud usnesením odmítne podaný návrh, jestliže *byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou*.

[6] Podle § 102 s. ř. s. *kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení takového rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále uvedeno jinak*.

[7] Výkladem uvedených ustanovení se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval a shledal, že z povahy kasační stížnosti jakožto „opravného prostředku“ vyplývá, že ji může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím krajského soudu vyhověno, případně kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná újma na jeho právech (§ 102 s. ř. s.). Ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu, jímž se řízení končí, lze z pohledu žalovaného jako stěžovatele rozlišit v zásadě jen dvě právně rozdílné situace: žalobě bylo vyhověno, nebo nikoliv. Bylo-li by žalobě proti nečinnosti vyhověno, vyvolalo by to určitý právní účinek ve sféře žalovaného správního orgánu, neboť by mu bylo nařízeno vydat rozhodnutí ve věci. Kasační stížnost by tak byla „subjektivně přípustná“. Oproti tomu, nevyhověl-li krajský soud žalobě – ať už z důvodů procesních (jako tomu bylo v nyní posuzované věci) nebo z důvodů meritorních, z pohledu žalovaného správního orgánu ke změně nedochází a žalovanému žádná újma nevzniká. Újma přitom nemůže spočívat v rozhodnutí o nákladech řízení. Takové rozhodnutí je akcesorickým výrokem soudu, který nelze napadnout samostatnou kasační stížností (§ 104 odst. 2 s. ř. s.). Nelze-li připustit přezkum rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení

pokračování

bez přípustné kasační námitky proti výroku v meritu věci, není ani možné uznat tvrzenou újmu plynoucí z výroku o nákladech řízení jako relevantní újmu pro posouzení přípustnosti kasační stížnosti jako takové (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64 a podpůrně i usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 - 41).

[8] Z uvedených východisek vychází i nedávné usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 - 52. K neexistenci myslitelné újmy žalovaného, a tedy k jeho nemožnosti podat kasační stížnost, rozšířený senát v bodě [51] uvedl: *„Relevantní újmu však nelze shledat ani v případě, kdy žaloba sice není zamítnuta (pro žalovaného obecně nejpriznivější možný výsledek každého soudního sporu), ale soudní řízení je skončeno jinak, aniž by žalobě bylo, byť jen z malé části vyhověno. Takovými rozhodnutími jsou v soudním řízení správním typicky usnesení o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení.“* Podrobný výklad tzv. „subjektivní nepřípustnosti“ kasačních stížností rozšířený senát v bodě [60] zobecnil v následující závěr: *„Žalovaný správní orgán je osobou zjevně neoprávněnou k podání kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zastavení řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s.; taková kasační stížnost musí být odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. c) za použití § 120 s. ř. s.“*

[9] Citované závěry rozšířeného senátu plně dopadají také na nyní projednávaný případ, a proto Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost žalovaného jako podanou osobou zjevně neoprávněnou [§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.]. Identicky soud postupoval i v dalších obdobných případech (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2 Azs 202/2020 - 34, ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2 Azs 207/2020 - 31, ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2 Azs 216/2020 - 22, ze dne 25. 3. 2021, č. j. 4 Azs 212/2020 - 53 atp.).

[10] V souladu s uvedenou judikaturou lze dodat, že s ohledem na dikci § 47 písm. a) s. ř. s. a s ohledem na zpětvzetí žaloby žalobkyní nemohl městský soud postupovat jinak, než řízení o žalobě zastavit (vedle výše uvedené judikatury srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Azs 325/2017 - 30). Nelze proto uvažovat ani o tom, že by jiný výrok mohl být pro stěžovatele příznivější. Pro posouzení příznivějšího výsledku řízení o kasační stížnosti je přitom nerozhodná otázka náhrady nákladů řízení. Výrok o nákladech řízení je výrokem akcesorickým a samostatně jej kasační stížností ani napadnout nelze (srov. § 104 odst. 2 s. ř. s., usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 - 52, jakož i např. usnesení ze dne 25. 3. 2021, č. j. 4 Azs 212/2020 - 53). Soud dodává, že ačkoli se z důvodu odmítnutí kasační stížnosti nemohl věci meritorně zabývat, a tedy ani řešit stěžovatelem vznesené námitky týkající se případného procesního pochybení krajského soudu, zákonnosti výroku o nákladech řízení atp., nad rámec shora uvedeného upozorňuje, že právě s ohledem na nepřípustnost kasačních stížností žalovaného správního orgánu v případech obdobných tomu v nyní souzené věci leží těžiště odpovědnosti za rozhodovací činnost primárně na krajských soudech (podpůrně viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2 Azs 216/2020 - 22).

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu